FORENING TIL BEVARING AV
De Værdalske Befestninger

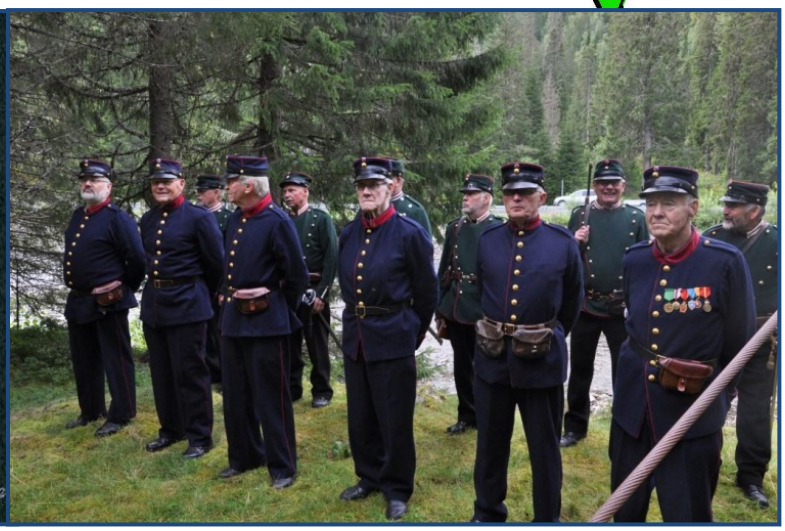

Årsmelding 2011

De Værdalske Befestninger 100 år

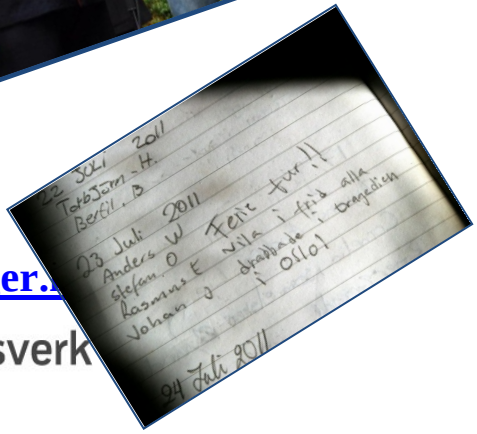

www.verdalskebefestninger.no

Nasjonale Festningsverk
gir nytt liv på historisk grunn

FORENING TIL BEVARING AV
De Værdalske Befestninger

Styrets årsberetning for 2011

Styret har bestått av:

Leder	Ola Schjei
Styremedlem/kasserer	Olav Valstad
Styremedlem/sekretær	Roald Veimo
Styremedlem	Øystein Walberg (oppnevnt av Verdal historielag)
Styremedlem	Georg Sørmo (oppnevnt av Verdal kommune)
Styremedlem	Johannes Sollid (oppnevnt av Stiklestad Museum)

Vararepresentanter til styret:
Øyvind Holand (Verdal kommune)
Svein Guddingsmo (Verdal historielag)
Kjetil Aarstad
Inger Balhald
Olav Nyberg

Revisorer
Odd Bjørn Wekre og Per Amdal

Valgkomite
Inger Balhald og Olav Nyberg

Foreningen hadde ved årets utgang 21 enkeltmedlemmer og 5 bedriftsmedlemmer.

Innledning
2011 har vært et begivenhetsrikt jubileumsår år hvor foreningen feiret at det var 100 år siden De Værdalske Befestninger stod ferdig.
I løpet av året har vi hatt flere arrangementer og vi har rettet oppmerksomheten mot flere sider ved det å bygge festninger og vise forsvarsevne.

Styremøter
Det er holdt 9 møter i styre og arbeidsutvalg og tradisjonen tro har enkeltmedlemmer lagt ned et betydelig arbeid i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av arrangementer i jubileumsåret.

FORENING TIL BEVARING AV
De Værdalske Befestninger

Aktuelle datoer gjennom året:

Årsmøte avholdt på SNK 16. mars:
Valgkomiteens innstillinger ble enstemmig fulgt på alle punkter. Videre hadde et arbeidsutvalg lagt fram forslag til nye vedtekter. Disse ble akseptert av Årsmøtet. Ellers ble Årsmøtet i sedvanlig form en hyggelig sammenkomst uten noen som helst kontroverser.

Onsdagstreff på SNK:
Det hele startet den 23. mars, med miniutstilling og onsdagstreff ved Stiklestad Nasjonale kultursenter. Her var temaet "Fra Karlstad til Karl Johans klev" og vi tok spesielt for oss den direkte sammenhengen mellom unionsoppløsningen i 1905 og den politiske prosessen som førte fram til Stortingets vedtak om å befeste både Stjørdalen og Verdalen.

MOT-arrangement 15. mai:
En tradisjon som ser ut til å ha blitt en årviss tradisjon og inspirasjon for dagens unge til å bli kjent med og bli glad i festningene våre. Forhåpentligvis også en rekrutteringsarena.

Saluttering på 17. mai:
Verdal kommune leverte også i jubileumsåret en forespørsel om å forestå jobben med å avfyre de faste 21 skuddene i Mo-parken kl 08:00. Foreningens medlemmer påtok seg oppgaven med glede og etter salutten var VK vert for frokosten som ble servert på Tindved.

Fjerde året med ansatt vedlikeholdsformann:
Kjetil Aarstad fortsatte i jobben og tilbakemeldingene fra NF er at vi får beholde ordningen i "overskuelig" framtid. Årets oppgaver har vært nokså mangfoldige og dette er gjennomført: Rydding etter fjellrenskerne. Utskifting av treverk på gangbruer. Rydding av kjørevei. Fjernet gammelt elektrisk anlegg i Nordre. Utskifting av toalett og vannpumpe i Søndre. Nye skilt er satt opp i Nordre Galleri.

Invitasjon til alle interesserte:
Den 15. juni arrangerte vi "fortifikatorisk vandring" på Bergyl'n. Vi studerte både kanonveien og hustuftene etter kanonstallen og vi besiktiget kanonstillingene. For mange var det en ny opplevelse å komme opp på "Skogrøvar'n" og se hvor ingeniørkaptein Hanoa i sin tid tegnet og planla sperrefort.

Åpen dag i Søndre Galleri den 26 . juni:
Søndre Galleri var åpent hver søndag i perioden 26. juni til 18. september. Vi både åpnet sesongen og avsluttet den med "åpen dag" hvor vi i stedet for inngangspenger solgte kaffe med kaffebrød som var sponset av Innherredsbakeriet. Begge disse dagene var relativt godt besøkt, mens besøket på de søndagene hvor vi ikke hadde kaffesalg var mer variabelt.

Jubileumsmarkeringen:
Hovedarrangementet vårt fant sted den 20. august. Her vanket det både taler og gaver til jubilanten under arrangementet som begynte ved hengebrua over Inna. Etter at Forsvarsbygg hadde overrakt ordføreren det første eksemplaret av en helt fersk verneplan for DVB, hvor "våre"

festninger omtales som spektakulære med sin spesielle utforming og dramatiske beliggenhet, gikk hele den innbudte forsamlingen opp til Søndre Galleri hvor det var servering. Her fikk vi med god hjelp fra Kalle Garli & co, stifte nærmere bekjentskap med "pukkslager Oluf Bergstuen". Oluf deltok visstnok under anleggsarbeidet for 100 år siden, men han var ikke helt sikker på hvorfor det var nødvendig å bygge festning mot svenskene. Han kjente et kvinnemenneske, sa han, som hadde vært avskrekkende nok, for "hu var diger å nauver å ful….".

Teatertablået om Oluf Bergstuen ble også fremført i Søndre Galleri dagen etterpå, med omkring 60 tilskuere.

Siste åpningsdag i Søndre Galleri den 18. september
En flott avrunding av jubileumsåret i selve ferstningsanlegget.

Stiklestadseminaret:
Siste arrangement i rekken, var "Stiklestadseminaret" som gikk av stabelen den 24. og 25. november. Her hadde vi utfordret Innherred Forsvarsforening til å arrangere et militærhistorisk seminar hvor man for eksempel kunne ta for seg forsvarsevne og forsvarsvilje opp gjennom tidene. Forsvarsforeningen allierte seg med Stiklestad Nasjonale Kultursenter og arrangerte seminar med temaet "fra leidang til ingenting". De om lag 60 seminardeltagerne fikk være med på en rekke gode foredrag både om Magnus den Godes leidangsordning og arbeidet i kulissene i forkant av etableringen av NATOS forhåndslagre i Midt Norge på 1980-tallet. Seminaret ble avsluttet av president i Norges Forsvarsforening, Lars Johan Sølvberg som reflekterte omkring skiftingene i forsvarspolitikk, militærstrategiske valg og operative løsninger opp gjennom tidene.

Besøk hos Nato-lageret i Tromsdalen 14. desember:
Etter initiativ fra styret tok vi kontakt med Lars Iver Valstad og fikk en særdeles positiv invitasjon til et besøk i forhåndslagrene. Det startet med en grundig orientering om bakgrunn og de rent fysiske størrelser og hva slags type utstyr som fantes.
Videre fortsatte det hele med en opplevelsesrik rundtur i tunnelene hvor vi fikk sett det vi ville. Det ble til og med anledning til å teste balansepunktet på den nyeste våpentypen.

Besøkstall
Vi kan fastslå at besøkstallene sommeren 2011 var omtrent som forventet men med ekstra oppmerksomhet i jubileumshelga selvsagt. Gjennom ulike arrangementer i medregi av andre institusjoner var mye ungdom på besøk i festningene og dette er positivt for både fremtidige besøkstall og en mulighet for rekruttering.

FORENING TIL BEVARING AV
De Værdalske Befestninger

Ønsket om skilting til festningene ved E6 i
Vinne ser ut til å være uoppnåelig da Vegvesenets kriterier for denne type skilting mot severdigheter ”langt unna”(ca 30 km) synes umulig å imøtekomme.

Nasjonale Festningsverk
Vi har fått gode tilbakemeldinger fra NFV og de vil fortsette å være et svært solid fundament for alt videre arbeid. Jubileumsgaven i form av pengestøtte og ikke minst Verneplanen var særdeles kjærkomne bidrag for DVB. Vi får dessuten 2 stk luftavfuktere og trykksaken ”Festningsløypa” for DVB er også ferdig.

Foreningens vedtekter
Fjorårets Årsmøte vedtok nye vedtekter for foreningen som vil tre i kraft fra og med 2012.

Praktisk tilrettelegging
Den jobben som er utført i tidligere år viser oss at et kontinuerlig og godt planlagt vedlikehold er helt essensielt for et museumsområde som vårt. Dette fortsettes i regi av foreningen sammen med de samarbeidspartnerne vi har både lokalt og nasjonalt.

Samarbeid

Den nye hjemmesiden utført av og designet av Smart Media ved Vegard Forbord er i full drift og har gitt oss en mye enklere hverdag ifm vedlikehold og presentasjon av nyheter. Det gode samarbeidet med Ole Morten fortsetter med linker til hans ”Verdalsbilder”.

Samarbeidet med Rinnleirets venner fortsetter. Avtalen om å disponere et rom i en av brakkene på Rinnleiret løper videre. Dette kan brukes, både til faste utstillinger, oppbevaring av utstyr og mindre møter. Vi har også fått anledning til å disponere plass i en av stallene til større utstyr.

Økonomi
Foreningen har som alltid god kontroll på økonomien.

Eier- og ansvarsforhold
Eier av anleggene er Forsvaret, v/ *Nasjonale Festningsverk* (NFV), Verdal kommune forvalter anleggene etter avtale med NFV. Det foreligger utkast til ny avtale mellom NFV og Verdal kommune som regulerer rettigheter og plikter for partene. Foreningen til bevaring av De Værdalske Befestninger disponerer anleggene etter avtale med kommunen.

FORENING TIL BEVARING AV
De Værdalske Befestninger

Det er styrets oppfatning at
samarbeidsavtalen mellom DVB og kommunen bør være til kontinuerlig revisjon da dette sikrer en god dialog med både lokale og sentrale myndigheter.
I god forståelse med kommunens øverste ledelse sier VK fra seg en styreplass i foreningen, men vil opprettholde en tett og god dialog med oss i form av årlige befaringer sammen med oss.

Eiendeler
Vi disponerer nå noen færre eiendeler enn tidligere år, men dette finnes:
1 stk 20 kW. aggregat(Er i VK's besittelse hos Teknisk Etat)
1 stk 7,5 kW aggregat
1 stk 10 kW aggregat
1 stk 202 Volvo Bandvogn (mangler belte/gearboks og er kun interessant som delekilde)
2 stk kjøkkentelt
6 stk matkonteinere.
100 stk flate tallerkener
100 stk dype tallerkener
div. bestikk.
12 stk artilleriuniformer modell 1894

Videre er det oppstilt 5 kanoner i anleggene, pluss at vi disponerer en "Stangs kanon" med forvogn (kommende år må en ta sikte på en oppussing og smøring av kanonene på Bergylen).
Vi har kjøpt nye 500 krus med foreningens logo. Disse selges (med kaffe) til våre besøkende.

Takk
Styret takker alle for godt samarbeid, spesielt innad i foreningen der humør og latter antagelig er den aller viktigste ingrediensen i alle sammenhenger vi møtes.
Vi retter også en spesiell takk for støtte og godt samarbeid til våre medlemsbedrifter, og Verdal kommune. Takken omfatter alle organisasjoner og enkeltpersoner som på en eller annen måte har hjulpet oss til å nå våre mål. Endelig, en takk til lokale media for god og positiv omtale i forbindelse med våre aktiviteter i jubileumsåret.

Verdal den 13. mars 2012

For styret:

Ola Schjei — leder

Roald Veimo — sekretær